

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om motiverede dagsordener, der fremsættes i dag, vil blive sat på dagsordenen i morgen, torsdag den 15. maj 1997.

Begrundelse**Ove Fich (S):**

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede her i salen i dag, skal jeg fremlægge hendes motivering for forespørgslen, en motivering, som sker på vegne af en bred kreds af medlemmer.

Ikke siden 1993 har Folketinget haft lejlighed til en samlet drøftelse af Øststøtten. Derfor fandt partierne, at det var nyttigt med en sådan debat.

Udviklingen gør det påkrævet med en hurtigvirkende og effektiv indsats for at støtte reformprocessen i Central- og Østeuropa. Vore nye naboer og de nye alliancer og partnerskaber, vi ønsker bygget op, kræver en hjælpende hånd. Derfor takker vi for ministerens redegørelse og ser frem til en stadig evaluering af vor Øststøtteindsats.

Besvarelse**Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):**

Estland, Letland, Litauen, Polen samt områderne Kaliningrad og Skt. Petersborg har traditionelt udgjort det prioriterede område for dansk Øststøtte. Det bør også være tilfældet i fremtiden, men indsatsen skal gøres målrettet inden for rammerne af en overordnet og sammenhængende strategi.

De politiske og økonomiske muligheder for Østersøregionen er langt fra udnyttet i dag.

For det første udgør fælles værdier, historie og geografisk nærhed et godt udgangspunkt for at styrke det regionale fællesskab.

For det andet har Østersøregionen potentiale til at udvikle sig til en region med høj vækst og øget beskæftigelse. Østersøregionen er allerede på vej til at blive et stort nærmarked, og herved udvides det relativt lille hjemmemarked, som er et fælles kendetegn for de nordiske og baltiske lande.

Væksten i Danmarks eksport til Estland, Letland, Litauen og Polen fra 1992 og til 1996 har været imponerende. Relativt er det eksporten til Estland, der er steget mest, 42 pct., og Polen

vejer tungest i billedet med en eksport, der i 1996 udgjorde godt 2 mia. kr. Det er bemærkelsesværdigt, at eksporten til Litauen med en befolkning mindre end den danske nu er tæt på 1 mia. kr.

Med i billedet af det økonomiske samkvem hører, at Danmark har oplevet en stigende udflytning af produktion til lande med lavere lønomkostninger. Set fra et dansk synspunkt vil det være en fordel, at denne udflytning sker til Østersøregionen frem for f.eks. til asiatiske lande. Selv om visse danske sektorer oplever stigende konkurrence fra Østersølandene, så er den samlede virkning et positivt nettobidrag til den danske økonomiske udvikling.

Det hastigt voksende økonomiske samkvem bevirker en fælles interesse i at udvikle områdets infrastruktur, især på transport- og energiforsyningsområdet. Hermed kan fremmes en udvikling i retning af miljømæssigt og økonomisk bæredygtige løsninger.

Regionen har også muligheder for at udvikle samarbejdet mellem universiteterne og inden for forskningen. Der kan skabes nye muligheder for udvikling af erhvervskompetence og netværk på tværs af grænserne, hvor erhvervslivet i Danmark, Sverige og Tyskland i højere grad orienterer sig mod Østersøregionen i overvejelserne om partnerskab og alliancer.

Øststøtten kan bidrage til at fremme vækst og fællesskab i Østersøregionen, men det er vigtigt, at støtten tjener til yderligere at inddrage modtagerne som aktive samarbejdspartnere og ikke henviser dem til en status som passive bistandsmodtagere.

Indsatsen for fremme af væksten i Østersøregionen må ikke ske på bekostning af miljøet. Miljø og vækst skal gå hånd i hånd. Der vil i de kommende år være behov for betydelige investeringer i Baltikum. Opgaven er at sikre en miljømæssigt bæredygtig fornyelse af infrastruktur og produktionsudstyr. Er der først taget en forkert beslutning, kan der oftest ikke ske en genopretning uden kapitaltab. I værste fald er situationen uoprettelig.

Danmark har allerede igangsat en indsats for at genoprette miljøet i Baltikum og Polen efter mange års miljønedslidning under det kommunistiske regime. I det omfang der fortsat er brug for en genopretningsindsats, skal den også fremover have en høj prioritet.

Øststøtten bør medvirke til at forbedre markedernes effektivitet ved indførelse af standarder, regler og procedurer for både den private